

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4 Vtrum peccatum sit causa peccati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

ARTICVLVS IIII.

Utrum peccatum sit causa peccati.

Super Quaestione se- 75. articulum quar- tum.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod peccatum non sit causa peccati. Sunt enim quatuor genera causarum, quorum nullum potest ad hoc congruere, quod peccatum sit causa peccati. Finis enim habet rationem boni, quod non competit peccato, quod de sua ratione est malum: & eadem ratione nec peccatum potest esse causa efficiens, quia malum non est causa agens, sed est infirmum & impotens, ut Dio. dicit 4. c. de di. ui. no. * Causa autem materialis, & formalis uidentur habere solum locum in naturalibus corporibus, quae sunt composita ex materia & forma: ergo peccatum non potest habere eam materialem & formalem.

¶ 2 Præ. Agere sibi simile est rei perfectæ, ut dicitur in 4. Meteor. * sed peccatum de sui ratione est imperfectum, ergo peccatum non potest esse causa peccati.

¶ 3 Præ. Si huius peccati sit causa aliud peccatum, eadem ratione & illius erit causa aliud peccatum, & sic proceditur in infinitum, quod est inconueniens. non ergo peccatum est causa peccati.

SED CONTRA est, quod Gre. dicit super Ezech. * Peccatum in quod per penitentiam citius non deletur, peccatum est, & causa peccati.

RESPON. Dicendum, quod cum peccatum habeat causam ex parte actus, hoc modo unum peccatum posset esse causa alterius, sicut unus actus humanus potest esse causa alterius. Contingit igitur unum peccatum esse causam alterius secundum quatuor genera causarum. Primo quidem secundum modum causae efficientis, uel mouentis & per se, & per accidens. Per accidens quidem, sicut remouens prohibens dicitur mouens per accidens. Cum enim per unum actum peccati homo amittit gratiam, uel charitatem, uel uerecundiam, uel quodcumque aliud retrahens a peccato, incidit ex hoc in aliud peccatum, & sic primum peccatum est causa secundi per accidens. Per se quidem, sicut cum ex uno actu peccati homo disponitur ad hoc, quod alium actum consimilem facilius committit: ex actibus enim causantur dispositiones & habitus inclinantes ad similes actus. Secundum uero genus causae materialis, unum peccatum est causa alterius, in quantum preparat ei materiam, sicut auaritia preparat materiam litigio, quod plerumque est de diuitijs congregatis. Secundum uero genus causae finalis, unum peccatum est causa alterius, in quantum propter finem unius peccati aliquis committit aliud peccatum, sicut cum aliquis committit simoniam propter finem ambitionis, uel fornicationem propter furtum. Et quia finis dat formam in moralibus, ut supra habitum est, & ex hoc etiam sequitur, quod unum peccatum sit formalis causa alterius: in actu enim fornicationis, quae propter furtum committitur, est quidem fornicatio sicut materiale, furtum uero sicut formale.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod peccatum in quantum est inordinatum, habet rationem mali: sed

tem obiectis, quae non mouent nisi in animo, nulla sit mentio, quia inter causas interiores computantur. Hec enim differentia ab Aristotele in 1. de anima data est, quod obiecta intellectus sunt intus, sensus uero extra. Secundo, quod ideo auctor dicit sensibilia non necessario mouere appetitum sensitium, nisi forte aliquo modo dispositi, quia appetitus sensitius in nobis est liber participatiue, ut dicitur etiam ideo non necessatur ab appetibile extra obiecto. Verum quia non est sic liber quam habeat multum naturalitatis, si habet superinducto, uel naturali aliqua inclinatione, uel applicatione predominantem sit aliquis dispositus necessitati, uel demus appetitum, ut patet in timoribus, coloribus, & delectationibus inuoluntariis presentibus motibus. Dixit autem auctor, forte, uel quia determinandi de hoc locus hic non erat: uel quia huiusmodi dispositio forte, id est, non per se mouentur appetitum, ut liber est, conueniunt de tales motus in quantum a se sunt nostra potestate, etiam alieni a ratione peccati sunt.

AD SECUNDVM ergo dicendum, quod per hoc, quod ponitur interior causa peccati, non excluditur exterior. Non enim id quod est exterius, est causa peccati, nisi mediante causa interiori, ut dictum est. * AD TERTIVM dicendum, quod multiplicatis exterioribus causis inclinantiibus ad peccandum, multiplicatur actus peccati: quia plures ex illis causis, & plures inclinant ad actus peccati, sed tamen in uirtute ratio culpae quae consistit in hoc, quod aliud sit uoluntarium, & in nobis.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod peccatum in quantum est inordinatum, habet rationem mali: sed

¶ 1 Præ. in responsione ad secundum, nota, quod quia species & differentie bonorum & malorum moralium sunt entia positiua, & ueræ naturæ in latitudine entium, ideo auctor dicit quod peccatum ex parte conuersionis habet perfectionem naturæ, & hinc causat actiue & finaliter, ut in responsione ad primum dicitur: inordinatio autem, quae est priuatio moralis rectitudinis, in hoc dicit peccatum imperfectum imperfectione morali. Hæc autem dixerim, ut ceteri admittant, quare auctor inordinatorem in genere moris, & conuersionem in genere naturæ posuerit, cum utrumque ad genus moris spectet.

¶ 2 Præ. Agere sibi simile est rei perfectæ, ut dicitur in 4. Meteor. * sed peccatum de sui ratione est imperfectum, ergo peccatum non potest esse causa peccati.

¶ 3 Præ. Si huius peccati sit causa aliud peccatum, eadem ratione & illius erit causa aliud peccatum, & sic proceditur in infinitum, quod est inconueniens. non ergo peccatum est causa peccati.

SED CONTRA est, quod Gre. dicit super Ezech. * Peccatum in quod per penitentiam citius non deletur, peccatum est, & causa peccati.

RESPON. Dicendum, quod cum peccatum habeat causam ex parte actus, hoc modo unum peccatum posset esse causa alterius, sicut unus actus humanus potest esse causa alterius. Contingit igitur unum peccatum esse causam alterius secundum quatuor genera causarum. Primo quidem secundum modum causae efficientis, uel mouentis & per se, & per accidens. Per accidens quidem, sicut remouens prohibens dicitur mouens per accidens. Cum enim per unum actum peccati homo amittit gratiam, uel charitatem, uel uerecundiam, uel quodcumque aliud retrahens a peccato, incidit ex hoc in aliud peccatum, & sic primum peccatum est causa secundi per accidens. Per se quidem, sicut cum ex uno actu peccati homo disponitur ad hoc, quod alium actum consimilem facilius committit: ex actibus enim causantur dispositiones & habitus inclinantes ad similes actus. Secundum uero genus causae materialis, unum peccatum est causa alterius, in quantum preparat ei materiam, sicut auaritia preparat materiam litigio, quod plerumque est de diuitijs congregatis. Secundum uero genus causae finalis, unum peccatum est causa alterius, in quantum propter finem unius peccati aliquis committit aliud peccatum, sicut cum aliquis committit simoniam propter finem ambitionis, uel fornicationem propter furtum. Et quia finis dat formam in moralibus, ut supra habitum est, & ex hoc etiam sequitur, quod unum peccatum sit formalis causa alterius: in actu enim fornicationis, quae propter furtum committitur, est quidem fornicatio sicut materiale, furtum uero sicut formale.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod peccatum in quantum est inordinatum, habet rationem mali: sed

tem obiectis, quae non mouent nisi in animo, nulla sit mentio, quia inter causas interiores computantur. Hec enim differentia ab Aristotele in 1. de anima data est, quod obiecta intellectus sunt intus, sensus uero extra. Secundo, quod ideo auctor dicit sensibilia non necessario mouere appetitum sensitium, nisi forte aliquo modo dispositi, quia appetitus sensitius in nobis est liber participatiue, ut dicitur etiam ideo non necessatur ab appetibile extra obiecto. Verum quia non est sic liber quam habeat multum naturalitatis, si habet superinducto, uel naturali aliqua inclinatione, uel applicatione predominantem sit aliquis dispositus necessitati, uel demus appetitum, ut patet in timoribus, coloribus, & delectationibus inuoluntariis presentibus motibus. Dixit autem auctor, forte, uel quia determinandi de hoc locus hic non erat: uel quia huiusmodi dispositio forte, id est, non per se mouentur appetitum, ut liber est, conueniunt de tales motus in quantum a se sunt nostra potestate, etiam alieni a ratione peccati sunt.

AD SECUNDVM ergo dicendum, quod per hoc, quod ponitur interior causa peccati, non excluditur exterior. Non enim id quod est exterius, est causa peccati, nisi mediante causa interiori, ut dictum est. * AD TERTIVM dicendum, quod multiplicatis exterioribus causis inclinantiibus ad peccandum, multiplicatur actus peccati: quia plures ex illis causis, & plures inclinant ad actus peccati, sed tamen in uirtute ratio culpae quae consistit in hoc, quod aliud sit uoluntarium, & in nobis.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod peccatum in quantum est inordinatum, habet rationem mali: sed

tem obiectis, quae non mouent nisi in animo, nulla sit mentio, quia inter causas interiores computantur. Hec enim differentia ab Aristotele in 1. de anima data est, quod obiecta intellectus sunt intus, sensus uero extra. Secundo, quod ideo auctor dicit sensibilia non necessario mouere appetitum sensitium, nisi forte aliquo modo dispositi, quia appetitus sensitius in nobis est liber participatiue, ut dicitur etiam ideo non necessatur ab appetibile extra obiecto. Verum quia non est sic liber quam habeat multum naturalitatis, si habet superinducto, uel naturali aliqua inclinatione, uel applicatione predominantem sit aliquis dispositus necessitati, uel demus appetitum, ut patet in timoribus, coloribus, & delectationibus inuoluntariis presentibus motibus. Dixit autem auctor, forte, uel quia determinandi de hoc locus hic non erat: uel quia huiusmodi dispositio forte, id est, non per se mouentur appetitum, ut liber est, conueniunt de tales motus in quantum a se sunt nostra potestate, etiam alieni a ratione peccati sunt.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod peccatum in quantum est inordinatum, habet rationem mali: sed

Inf. q. 84. & 2. di. 36. ar. 1. & dist. 42. q. 2. ar. 2. i. & 5. co. 1. mal. q. 8. ar. 1. co. & Re. i. c. 6.

c. 5. par. 4. 2. medio.

li. de anima, c. 34. to. 8.

Hom. li. post. mc. & li. 5. mo. c. 13. au. te med.

q. 1. ar. 3. & q. 18. ar. 4. & 6.

tem obiectis, quae non mouent nisi in animo, nulla sit mentio, quia inter causas interiores computantur. Hec enim differentia ab Aristotele in 1. de anima data est, quod obiecta intellectus sunt intus, sensus uero extra. Secundo, quod ideo auctor dicit sensibilia non necessario mouere appetitum sensitium, nisi forte aliquo modo dispositi, quia appetitus sensitius in nobis est liber participatiue, ut dicitur etiam ideo non necessatur ab appetibile extra obiecto. Verum quia non est sic liber quam habeat multum naturalitatis, si habet superinducto, uel naturali aliqua inclinatione, uel applicatione predominantem sit aliquis dispositus necessitati, uel demus appetitum, ut patet in timoribus, coloribus, & delectationibus inuoluntariis presentibus motibus. Dixit autem auctor, forte, uel quia determinandi de hoc locus hic non erat: uel quia huiusmodi dispositio forte, id est, non per se mouentur appetitum, ut liber est, conueniunt de tales motus in quantum a se sunt nostra potestate, etiam alieni a ratione peccati sunt.

sed in quantum est actus quidam, habet aliquod bonum, saltem apparens pro fine, & ita ex parte actus potest esse causa & finalis, & effectiua alterius peccati, licet, non ex parte inordinationis. materiam autem habet peccatum non ex qua, sed circa quam, forma autem habet ex fine. Et ideo secundum quatuor genera causarum peccatum potest dici causa peccati, ut dictum est.*

AD SECUNDUM Dicendum, quod peccatum est imperfectum imperfectione morali ex parte inordinationis, sed ex parte actus potest habere perfectionem naturae, & secundum hoc potest esse causa peccati.

AD TERTIUM Dicendum, quod non omnis causa peccati est peccatum, unde non oportet quod procedatur in infinitum, sed potest perueniri ad aliquod peccatum, cuius causa non est aliud peccatum.

In corp. ar.

Super quest septuage sima, extra articulo primum.

QVAESTIO LXXVI.

De causis peccati in speciali, in quatuor articulis diuisa.

DEINDE considerandum est de causis peccati in speciali.

Et primo, de causis interioribus peccati. Secundo, de exterioribus. Tercio, de peccatis, quae sunt causa aliorum peccatorum.

Prima autem consideratio secundum praemissa erit tripartita: nam primo agetur de ignorantia, quae est causa peccati ex parte rationis.

Secundo, de infirmitate seu passione, quae est causa peccati ex parte appetitus sensitui.

Tercio, de malitia, quae est causa peccati ex parte uoluntatis.

CIRCA primum quaeruntur quatuor.

Primo, Vtrum ignorantia sit causa peccati.

Secundo, Vtrum ignorantia sit peccatum.

Tercio, Vtrum totaliter a peccato excuset.

Quarto, Vtrum diminuat peccatum.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum ignorantia possit esse causa peccati.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur, quod ignorantia non possit esse causa peccati, quia quod non est, nullius est causa: sed ignorantia est non ens, cum sit priuatio quaedam scientiae, ergo ignorantia non est causa peccati.

2 Praet. Causae peccati sunt accipiendae ex parte conuersionis, ut ex supradictis patet. sed ignorantia uidetur respicere auersionem, ergo non debet poni causa peccati.

3 Praet. Omne peccatum in uoluntate consistit, ut supra dictum est, sed uoluntas non fertur nisi in aliquod cognitum: quia bonum apprehensum est obiectum uoluntatis, ergo ignorantia non potest esse causa peccati.

SED CONTRA est, quod Augustinus dicit in libro de natura & gratia, quod quidam per ignorantiam peccant.

RESPON. Dicendum, quod secundum Philosophum in 8. Physic. causa mouens est duplex, una per se, & alia per accidens. Per se quidem est, quae propria uirtute mouet, sicut generans est causa mouens generatum, & leuia. Per accidens autem sicut remouens prohibens, uel sicut ipsa remotio prohibens, & hoc modo ignorantia potest esse causa actus peccati: est priuatio scientiae perficientis rationem, quae prohibet actum peccati, in quantum dirigit actus humanos.

Considerandum est autem, quod ratio secundum duplicem scientiam est humanorum actuum directiua scilicet secundum scientiam uniuersalem & particularem. Conferens enim de agendis, utitur quodam syllogismo, cuius conclusio est iudicium, seu electio, uel operatio; actiones autem in singularibus sunt. Unde conclusio syllogismi operatiui est singularis. Singularis autem propositio non concluditur ex uniuersali, nisi mediante aliqua propositioe singulari: sicut homo prohibetur ab actu parricidii per hoc, quod scit patrem non esse occidendum, & per hoc quod scit hunc esse patrem. Vtriusque ergo ignorantia potest causare parricidium acti, scilicet uniuersalis principii, quod est quaedam regula rationis, & singularis circumstantiae. Unde patet, quod non quilibet ignorantia peccantis est causa peccati, sed illa tantum quae tollit scientiam prohibentem actum peccati. Unde si uoluntas alicuius esset sic disposita, quod non prohiberet ab actu parricidii, etiam si patrem agnosceret, ignorantia patris non est huic causa peccati, sed cum comitanter se habet ad peccatum: & ideo talis non peccat propter ignorantiam, sed peccat ignorans, secundum Philosophum in 3. Ethic.*

AD PRIMUM ergo dicendum, quod non ens potest esse alicuius causa per se: potest tamen esse causa per accidens, sicut remotio prohibens.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut scientia, quae tollit ignorantiam, respicit peccatum ex parte conuersionis, ita etiam ignorantia ex parte conuersionis est causa peccati, ut remouens prohibens.

AD TERTIUM dicendum, quod illud quod est quantum ad omnia ignotum, non potest ferri uoluntas: sed si aliquid est secundum aliquod notum, & secundum aliquid ignotum, potest uoluntas illud uelle, & hoc modo ignorantia est causa peccati, si scilicet aliquis scit hunc quem occidit, esse hominem, & nescit eum esse patrem: uel cum aliquis scit aliquem esse actum esse delectabilem, & nescit tamen eum esse peccatum.

luntate consistit, ut supra dictum est; sed uoluntas non fertur nisi in aliquod cognitum: quia bonum apprehensum est obiectum uoluntatis, ergo ignorantia non potest esse causa peccati.

SED CONTRA est, quod Augustinus dicit in libro de natura & gratia, quod quidam per ignorantiam peccant.

RESPON. Dicendum, quod secundum Philosophum in 8. Physic. causa mouens est duplex, una per se, & alia per accidens. Per se quidem est, quae propria uirtute mouet, sicut generans est causa mouens generatum, & leuia. Per accidens autem sicut remouens prohibens, uel sicut ipsa remotio prohibens, & hoc modo ignorantia potest esse causa actus peccati: est priuatio scientiae perficientis rationem, quae prohibet actum peccati, in quantum dirigit actus humanos.

Considerandum est autem, quod ratio secundum duplicem scientiam est humanorum actuum directiua scilicet secundum scientiam uniuersalem & particularem. Conferens enim de agendis, utitur quodam syllogismo, cuius conclusio est iudicium, seu electio, uel operatio; actiones autem in singularibus sunt. Unde conclusio syllogismi operatiui est singularis. Singularis autem propositio non concluditur ex uniuersali, nisi mediante aliqua propositioe singulari: sicut homo prohibetur ab actu parricidii per hoc, quod scit patrem non esse occidendum, & per hoc quod scit hunc esse patrem. Vtriusque ergo ignorantia potest causare parricidium acti, scilicet uniuersalis principii, quod est quaedam regula rationis, & singularis circumstantiae. Unde patet, quod non quilibet ignorantia peccantis est causa peccati, sed illa tantum quae tollit scientiam prohibentem actum peccati. Unde si uoluntas alicuius esset sic disposita, quod non prohiberet ab actu parricidii, etiam si patrem agnosceret, ignorantia patris non est huic causa peccati, sed cum comitanter se habet ad peccatum: & ideo talis non peccat propter ignorantiam, sed peccat ignorans, secundum Philosophum in 3. Ethic.*

AD PRIMUM ergo dicendum, quod non ens potest esse alicuius causa per se: potest tamen esse causa per accidens, sicut remotio prohibens.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut scientia, quae tollit ignorantiam, respicit peccatum ex parte conuersionis, ita etiam ignorantia ex parte conuersionis est causa peccati, ut remouens prohibens.

AD TERTIUM dicendum, quod illud quod est quantum ad omnia ignotum, non potest ferri uoluntas: sed si aliquid est secundum aliquod notum, & secundum aliquid ignotum, potest uoluntas illud uelle, & hoc modo ignorantia est causa peccati, si scilicet aliquis scit hunc quem occidit, esse hominem, & nescit eum esse patrem: uel cum aliquis scit aliquem esse actum esse delectabilem, & nescit tamen eum esse peccatum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod non ens potest esse alicuius causa per se: potest tamen esse causa per accidens, sicut remotio prohibens.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut scientia, quae tollit ignorantiam, respicit peccatum ex parte conuersionis, ita etiam ignorantia ex parte conuersionis est causa peccati, ut remouens prohibens.

AD TERTIUM dicendum, quod illud quod est quantum ad omnia ignotum, non potest ferri uoluntas: sed si aliquid est secundum aliquod notum, & secundum aliquid ignotum, potest uoluntas illud uelle, & hoc modo ignorantia est causa peccati, si scilicet aliquis scit hunc quem occidit, esse hominem, & nescit eum esse patrem: uel cum aliquis scit aliquem esse actum esse delectabilem, & nescit tamen eum esse peccatum.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut scientia, quae tollit ignorantiam, respicit peccatum ex parte conuersionis, ita etiam ignorantia ex parte conuersionis est causa peccati, ut remouens prohibens.

AD TERTIUM dicendum, quod illud quod est quantum ad omnia ignotum, non potest ferri uoluntas: sed si aliquid est secundum aliquod notum, & secundum aliquid ignotum, potest uoluntas illud uelle, & hoc modo ignorantia est causa peccati, si scilicet aliquis scit hunc quem occidit, esse hominem, & nescit eum esse patrem: uel cum aliquis scit aliquem esse actum esse delectabilem, & nescit tamen eum esse peccatum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod non ens potest esse alicuius causa per se: potest tamen esse causa per accidens, sicut remotio prohibens.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut scientia, quae tollit ignorantiam, respicit peccatum ex parte conuersionis, ita etiam ignorantia ex parte conuersionis est causa peccati, ut remouens prohibens.

AD TERTIUM dicendum, quod illud quod est quantum ad omnia ignotum, non potest ferri uoluntas: sed si aliquid est secundum aliquod notum, & secundum aliquid ignotum, potest uoluntas illud uelle, & hoc modo ignorantia est causa peccati, si scilicet aliquis scit hunc quem occidit, esse hominem, & nescit eum esse patrem: uel cum aliquis scit aliquem esse actum esse delectabilem, & nescit tamen eum esse peccatum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod non ens potest esse alicuius causa per se: potest tamen esse causa per accidens, sicut remotio prohibens.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut scientia, quae tollit ignorantiam, respicit peccatum ex parte conuersionis, ita etiam ignorantia ex parte conuersionis est causa peccati, ut remouens prohibens.

AD TERTIUM dicendum, quod illud quod est quantum ad omnia ignotum, non potest ferri uoluntas: sed si aliquid est secundum aliquod notum, & secundum aliquid ignotum, potest uoluntas illud uelle, & hoc modo ignorantia est causa peccati, si scilicet aliquis scit hunc quem occidit, esse hominem, & nescit eum esse patrem: uel cum aliquis scit aliquem esse actum esse delectabilem, & nescit tamen eum esse peccatum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod non ens potest esse alicuius causa per se: potest tamen esse causa per accidens, sicut remotio prohibens.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut scientia, quae tollit ignorantiam, respicit peccatum ex parte conuersionis, ita etiam ignorantia ex parte conuersionis est causa peccati, ut remouens prohibens.

AD TERTIUM dicendum, quod illud quod est quantum ad omnia ignotum, non potest ferri uoluntas: sed si aliquid est secundum aliquod notum, & secundum aliquid ignotum, potest uoluntas illud uelle, & hoc modo ignorantia est causa peccati, si scilicet aliquis scit hunc quem occidit, esse hominem, & nescit eum esse patrem: uel cum aliquis scit aliquem esse actum esse delectabilem, & nescit tamen eum esse peccatum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod non ens potest esse alicuius causa per se: potest tamen esse causa per accidens, sicut remotio prohibens.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut scientia, quae tollit ignorantiam, respicit peccatum ex parte conuersionis, ita etiam ignorantia ex parte conuersionis est causa peccati, ut remouens prohibens.

AD TERTIUM dicendum, quod illud quod est quantum ad omnia ignotum, non potest ferri uoluntas: sed si aliquid est secundum aliquod notum, & secundum aliquid ignotum, potest uoluntas illud uelle, & hoc modo ignorantia est causa peccati, si scilicet aliquis scit hunc quem occidit, esse hominem, & nescit eum esse patrem: uel cum aliquis scit aliquem esse actum esse delectabilem, & nescit tamen eum esse peccatum.

In far. 3. cor. & s. di. 49. ar. 1. co. & ad 3. & mai. q. 3. ar. 6. p. co. & q. 7. co. fm. & ad sextum.

q. 75. art. 1.

Secundus articulus in Secunda secunda, ubi de negligentia.

Super quaestione articulum secundum.

med. & eccles. ad fi.

D. 419.